

ONTWERPBUREAU OMGEVING KIEST VOOR AUTODELEN: 862 AUTO'S VOOR 60 MEDEWERKERS

Ontwerpbureau OMGEVING gelooft in een duurzame visie. Niet alleen tijdens hun projecten voor klanten, maar ook intern binnen hun organisatie. Nadenken over mobiliteit zien ze als een continu proces. De keuze voor deelauto's is een van hun weloverwogen initiatieven. Bereikbaarheidsmanager Steven Roeland ging langs in Berchem om te praten over creatief omgaan met woon-werkverkeer.

TEKST: THOMAS VANBRABANT | BEELDEN: STEFAAN VAN HUL

Nathalie Verelst & Peter Swyngedaau

Het eerste wat opvalt bij OMGEVING, is hun ligging vlak bij het treinstation van Antwerpen-Berchem. En dat blijkt geen toeval. 'Wij zijn niet tegen de auto', wil bestuurder Peter Swyngedaau meteen duidelijk maken, 'maar je moet die op de juiste manier inzetten. Wij willen alternatieven alle kansen geven. De fiets en het openbaar vervoer zijn partners van de auto en geen concurrenten. Tot dertien jaar geleden hadden wij een kantoor in Mortsel. Toen stelden we vast dat locatiekeuze het allerbelangrijkste is binnen je mobiliteitsplan. We kozen daarom voor een nieuwe locatie die vlot bereikbaar is met het openbaar vervoer.'

'Niet alleen het station is een pluspunt voor dit kantoor', vult algemeen coördinator Nathalie Verelst enthousiast aan. 'Veel van onze medewerkers wonen in Antwerpen. Zij kunnen allemaal met de fiets of zelfs te voet komen. Tijdens sollicitatiegesprekken merk ik dat jongeren dat écht als een troef zien. We krijgen zelfs steeds vaker sollicitanten over de vloer die geen rijbewijs hebben. Vroeger was dat ondenkbaar, maar steeds minder mensen zijn happig op het dagelijks urenlang filerijden.' Al vinden ze bij OMGEVING wel dat het niet halen van een rijbewijs geen goede evolutie is.

AUTO BLIJFT ONMISBAAR

Werknemers verkiezen steeds meer kwaliteitstijd en een korte woon-werkverplaatsing boven een hoger loon of dure bedrijfsauto. Maar is het mogelijk om de job uit te voeren zonder wagen? 'Neen, er zijn best wel omstandigheden waar de wagen de meest geschikte keuze is', bevestigt Peter Swyngedaau. 'Wij voeren regelmatig werfbezoeken uit. Die liggen op locaties waar we zonder wagen niet vlot heen kunnen. Uiteraard moet vaak materiaal mee. De auto heeft hier dus zeker een plaats. Maar we stimuleren het niet.' Ook niet in de verloningspolitiek. 'We hebben van bij de start gekozen om geen bedrijfsauto's aan te bieden. De werkverplaatsingen waar een wagen voor nodig was, deden we met poolwagens.'

Het inzetten van een vloot poolwagens zorgde ook voor bekommernissen. Ze werden vaak mee naar huis genomen, waren niet altijd voldoende beschikbaar, deden toch meer kilometers dan oorspronkelijk gepland... Toen viel hun oog op autodeelsysteem Cambio dat 862 auto's ter beschikking stelt. 'Eerst hadden we twijfels over zo'n groot autodeelsysteem', herinnert Nathalie Verelst zich. 'Vooral om de beschikbaarheid. Wat als je een auto nodig hebt en er geen vrij is?' Ook onder het personeel was eerst wat ongerustheid. Daarom laste OMGEVING een testperiode van een half jaar in. 'Die bleek positief. Het aanbod en de service van de autodeeldienst verbeterde ook snel. We hebben nu zes autodeelabonnementen, voldoende om aan de nood van onze zestig medewerkers te voldoen.'

Het personeel gebruikt die zelfs in combinatie met het openbaar vervoer: eerst de trein naar een andere stad en vandaar de deelauto. 'Het vereist een beetje planning, maar we zijn erg enthousiast', laat Nathalie Verelst weten. 'Het autodeelsysteem deed het aantal poolwagens tot een handvol krimpen.'

DE KRACHT VAN DE GETALLEN

Een autodeelsysteem vraagt de nodige kwaliteitseisen. 'Een zeer uitgebreid en betrouwbaar netwerk is cruciaal. Een grote beschikbaarheid van voertuigen aan mobiliteitsknooppunten is voor ons belangrijk', weet Peter Swyngedauw. Meteen de grootste uitdaging voor tal van nieuwe autodeelsystemen die zich momenteel ontwikkelen. OMGEVING ondervond weinig nadelen aan het deelsysteem dat ze gebruikten. 'Het is soms moeilijk om een ander type auto dan de standaardmodellen te vinden, bijvoorbeeld om met een groter aantal mensen samen te rijden. Maar ik begrijp die keuze. Het merendeel van hun doelgroep zit alleen of met twee in de auto.'

MOBILITEITSOPLOSSING ALS RETENTIEBELEID

Het bedrijfsvervoersplan van OMGEVING is op meer gebaseerd dan de nabijheid bij het station van Antwerpen-Berchem en het gebruik van een autodeelsysteem. 'Naast ons hoofdkantoor in Antwerpen, openden we ook een satellietkantoor in Gent', legt Peter Swyngedauw uit. 'Zo kunnen onze medewerkers die daar wonen enkele dagen per week dichterbij huis werken.' Ook daar ligt het kantoor in een stationsbuurt, Gent-Dampoort deze keer. Een interessant initiatief voor de medewerkers, maar toch ook eentje met een prijskaartje?

'Een duurzame mobiliteitskeuze is niet altijd de goedkoopste optie. Maar die levert wel andere, waardevolle voordelen op. Het opleiden van medewerkers kost ook geld en energie. Als die bij ons blijven werken omdat hun woon-werkverkeer vlot verloopt, is dat heel wat waard,' aldus Peter Swyngedauw. 'Onze aanwezigheid in Gent is bovendien ook professioneel een voordeel.'

OOK DEELFIETSEN

OMGEVING biedt haar medewerkers een gratis bus- en treinabonnement, een fietsvergoeding en de mogelijkheid om het fietsdeelsysteem Blue-bike te gebruiken. 'Ook

het fietsdeelsysteem heeft veel succes bij de werknemers, zeker voor korte verplaatsingen tussen station en bestemming. Het is heel flexibel en al aanwezig op 44 Belgische locaties', vertelt Nathalie Verelst. 'In de hectiek van een stad is de fiets vaak het meest betrouwbare vervoersmiddel. Wij kiezen zelfs regelmatig voor een fietskoerier bij leveringen aan klanten in de omgeving.'

'Een bedrijfsauto met tankkaart aanbieden is makkelijk, maar is het ook verstandig?' Peter Swyngedauw

BEDRIJF ALS MOTOR VAN GEDRAGSVERANDERING

Een regelgeving over het mobiliteitsbudget laat nog steeds op zich wachten en administratieve of fiscale afhandeling van die systemen vraagt inspanningen... Vaststelling blijft dat heel wat bedrijven aarzelen om de stap te zetten. 'Als bedrijf moet je zelf alternatieven aanbieden', weet Nathalie Verelst. 'Iedereen een auto met tankkaart in de schoot werpen is misschien gemakkelijker, maar zo verander je niets. Bedrijven die echt bereid zijn om verplaatsingsgedrag aan te passen, slagen daarin. Een bedrijf dat hier niet écht voor openstaat zal zich snel laten ontmoedigen of verstoopt zich achter excuses. *It's all in the mind.*'

ALTERNATIEVEN BLIJVEN ZOEKEN

'Onze werknemers kunnen gebruikmaken van glijdende werkuren', vult Peter Swyngedauw aan. 'Iemand die in zijn auto net een uur heeft gestresst om er op tijd te geraken, begint minder fris aan zijn werkdag.' Fietsende medewerkers hebben meer grip op hun timing. 'Elektrisch fietsen heeft voor meer comfort gezorgd. Een betere kwaliteit van bijvoorbeeld bakfietsen maakt dat de fiets een goed alternatief wordt voor ketenverplaatsingen, zoals 's ochtends je kinderen naar school brengen.' OMGEVING is dan ook klaar voor een volgende stap in haar mobiliteitsbeleid: fietsleasing. 'We zoeken de financiële, fiscale en praktische aspecten uit en beraden ons hoe we ook dat kunnen aanbieden aan ons personeel', vertelt Nathalie Verelst. 'Dat vergt wat zoekwerk. Maar opnieuw: we geloven in het project en laten ons niet afschrikken door obstakels. Ook over het alternatief gebruik van onze laatste poolwagens denken we na. Nu staan die hier vaak stil in het weekend. Zonde, als je weet dat ze zouden kunnen voorkomen dat iemand een eigen auto moet aankopen...' □

OMGEVING zoekt in elk project naast de ruimtelijke, ook de maatschappelijke meerwaarde. Dat engagement laten ze doorsijpelen in zowel onderzoek, ontwerp als uitvoering. Het bureau telt 60 ervaren en gedreven medewerkers en pakt in de stad en ver daarbuiten ruimtelijke vraagstukken op verschillende schaalniveaus aan.
www.omgeving.be

De mobiele kijk van Steven Roeland, bereikbaarheidsmanager Voka – Kamer van Koophandel Antwerpen-Waasland

AUTODEELAANBIEDERS: NOG ONVOLDOENDE ONTDEKT

Autodelen wordt nog vaak geassocieerd met een goedbedoeld geitenwollensokkeninitiatief. Dat is onterecht. Het b2b-aanbod van autodeelaanbieders met een eigen vloot is sterk geprofessionaliseerd en goed georganiseerd. Er wordt meer aandacht besteed aan het comfort, de kwaliteit en de netheid van de voertuigen. Sommige aanbieders beschikken over wagens uit het duurdere segment zodat een breed spectrum aan medewerkers kan worden bediend.

Autodeelaanbieders met een eigen vloot zijn bedrijven die een wagenpark ter beschikking stellen onder de vorm van een abonnementsformule. De wagens staan verspreid over verschillende standplaatsen in de onmiddellijke omgeving van de gebruikers. Er zijn twee types: 'station based' en 'free floating'. Bij de station-based-initiatieven moet de deelwagen afgehaald en teruggebracht worden op een vaste standplaats. Daarvoor zijn gereserveerde plaatsen voorzien. Het bekendste en meest uitgebreide netwerk is dat van Cambio (862 deelauto's, 25.000 gebruikers). Een markt die zich nu volop ontwikkelt, is die van de free floating-initiatieven. De deelwagen wordt daarbij gelokaliseerd met een smartphone en mag binnen een bepaalde perimeter achtergelaten worden.

De kosten worden voornamelijk bepaald door het gebruik (tijd en afgelegde afstand). Sommige aanbieders werken met een abonnementskost of inschrijvingsgeld. Verzekering, pechhulp, onderhoud, herstelling en brandstof zijn in alle formules inbegrepen. Zo wordt handig extra administratie vermeden.

FISCAAL

De fiscaliteit van autodelen hangt af van het type voertuig dat u gebruikt. Net als bij bedrijfswagens bepaalt de CO2-uitstoot van de gedeelde wagen de fiscale aftrekbaarheid. Maakt u gebruik van een elektrisch voertuig, dan is dat 120 procent fiscaal aftrekbaar. Het reserveren van voertuigen is ook erg eenvoudig geworden via digitale toepassingen. Bovendien is er voor de autosleutel een goed alternatief: ofwel maakt u gebruik van een chipkaart met een PIN-code, ofwel opent en start u de wagen met uw smartphone. Daarnaast komen ook autodeelsystemen zonder eigen vloot (peer-to-peer autodelen) stilaan op de

markt. Iedereen die zich aanmeldt als gebruiker kan elke wagen op het platform huren tegen een door de eigenaar bepaalde prijs.

Autodelen is een goede mobiliteitsaanvulling voor medewerkers die woon-werkverkeer met het openbaar vervoer of per fiets afleggen. Het beperkt de investering in een eigen wagenpark.

TIP: nodig een autodeelinitiatief uit voor een toelichting en leg uw eventuele bezwaren voor. Zij komen soms met een onverwacht goede oplossing.

Zit u met vragen over de mobiliteit van uw werknemers of vindt u niet meteen uw weg in het mobiliteitslandschap? Contacteer bereikbaarheidsmanager steven.roeland@voka.be

Hou het overzicht met bereikbaarwerk.be

U zoekt meer informatie over b2b-autodeelinitiatieven? Of u zoekt andere mobiliteitsoplossingen voor uw personeel? Weet u al welke kosten daaraan verbonden zijn en hoe zit het met de fiscaliteit? En wie kan u contacteren voor de b2b-toepassingen? www.bereikbaarwerk.be helpt u vooruit. Om het overzicht te behouden over de talrijke mobiliteitsinitiatieven heeft de Kamer deze eenvoudige dashboardwebsite uitgewerkt voor bedrijfsleiders en hr-managers. Het instrument bundelt de belangrijkste bedrijfsgerichte initiatieven van overheden en publieke vervoersaanbieders.